

การวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชน ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

Financial Planning on the COVID-19 Pandemic Situation in Maesot District, Tak Province

กนกวรรณ วัฒนาศนี¹ ซามีนะ วชิรญา² อรนุช สว่างเจริญกุล³
และอังคณา ตาเสนา⁴

Kanokwan Wattanatasnee¹ Samina Wachiraya²
Oranuch Sawangcharoenkul³ Angkana Tasena⁴

สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. จังหวัดกำแพงเพชร 62000¹

สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. จังหวัดกำแพงเพชร 62000²

สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. จังหวัดกำแพงเพชร 62000³

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. จังหวัดเชียงใหม่ 50210⁴

Accountancy Program, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Kamphaeng Phet 62000 Thailand¹

Accountancy Program, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Kamphaeng Phet 62000 Thailand²

Accountancy Program, Kamphaeng Phet Rajabhat University, Kamphaeng Phet 62000 Thailand³

Business Administration, Faculty of Economics, Maejo University, Chiang Mai 50210 Thailand⁴

*Corresponding Author E-mail: tasena.nuna@gmail.com

(Received: March 24, 2022; Revised: September 27, 2022; Accepted: October 11, 2022)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 400 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพโสด มีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท

รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท การออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ในช่วงก่อนเกิดสถานการณ์โควิด-19 มีการวางแผนทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 มีการวางแผนทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 76.25 สำหรับการวางแผนทางการเงิน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านหนี้สิน ด้านรายได้ ด้านการออม ด้านความเสี่ยง ด้านอื่น ๆ (ด้านมรดก, ด้านภาษี, ด้านการเกษียณ) ด้านการลงทุน และด้านประกันภัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวางแผนสวัสดิการที่ได้รับจากรัฐบาล ส่วนใหญ่ประชาชนได้รับสวัสดิการ จากรัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 78.50 และประชาชนที่ไม่ได้รับสวัสดิการจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 21.50

คำสำคัญ: การเงิน การวางแผนทางการเงิน สถานการณ์โควิด-19

Abstract

The objectives of this study are financial planning in the COVID-19 pandemic of the people in the Maesot district of Tak province. The sample used in the study was 400 people in the Maesot district, Tak province. The tools used in this study are online questionnaires and statistics used to analyze data: percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that people in Maesot district, Tak province were as follows: most of them are females, have family members with 3-4 people, have an average monthly income of 5,001-10,000 Baht, average monthly spending below 5,000 Baht, have average monthly savings below 5,000 Baht, average monthly liabilities below 5,000 Baht. Before the COVID-19 pandemic, there was financial planning, which accounted for 62.50 percent, and during the COVID-19 pandemic, there was a financial plan—which accounted for 76.25 percent. According to financial planning, it was found that financial planning was at a moderate level in all aspects. They were arranged in descending order:

expenses, debt, income, savings, risk, other elements (inheritance, tax, retirement), investment, and insurance. An analysis of welfare planning data obtained from the government showed that most people who received welfare from the government accounted for 78.50 percent, and people who did not receive interest from the government accounted for 21.50 percent.

Keywords: Planning, Financial Planning, COVID-19 pandemic.

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง และครอบคลุมผู้คนมากกว่าวิกฤตการณ์ใด ๆ ที่เคยเกิดขึ้น แต่กลุ่มเปราะบางซึ่งเป็นกลุ่มที่มีทุนทางสังคมน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ย่อมได้รับผลกระทบที่รุนแรงกว่า ดังนั้นการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์แบบนี้จึงถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง การวางแผนการเงินส่วนบุคคล จึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการดำเนินชีวิต โดยแต่ละบุคคลย่อมมีการกำหนดกลยุทธ์และวางแผนการเงินแตกต่างกันออกไป เนื่องจากความต้องการทางการเงินของคนแต่ละช่วงวัยล้วนแตกต่างกันและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ การวางแผนทางการเงินนับว่าเป็นสิ่งสำคัญของมนุษย์และเป็นการวางแผนขั้นแรก ที่ทำให้เราสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินชีวิต ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันคนทำงานมีอัตราหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากไม่มีการวางแผนการเงินที่ดีและขาดวินัยในการออม ถึงแม้ว่าคนเราจะมียารับเข้ามาแต่ก็ย่อมมีภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมายเช่นกัน จนบางครั้งทำให้เกิดภาวะรายรับน้อยกว่ารายจ่าย ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน ส่งผลกระทบต่อการจัดการการเงิน (กิตติพัฒน์ แสตนวิสุข, 2556 อ้างถึงในไอยรา ผ่านเมือง, 2560: 1) ซึ่งการวางแผนทางการเงินมีหลายรูปแบบ เพราะระดับรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน และเป้าหมายของการออม การลงทุน และความต้องการในการใช้เงินแต่ละคนไม่เท่ากัน บางคนเลือกที่จะออมไว้ในธนาคาร บางคนเลือกลงทุนในสินทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน ทองคำ เป็นต้น บางคนเลือกที่จะลงทุนไว้ในหลักทรัพย์ต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนในรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละคนมีการยอมรับว่ามีความเสี่ยงไม่เท่ากัน โดยเฉพาะบุคคล

ที่มีอายุน้อย ๆ อาจจะลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงได้มากกว่าบุคคลที่มีอายุ
ใกล้จะเกษียณหรือวัยเกษียณ

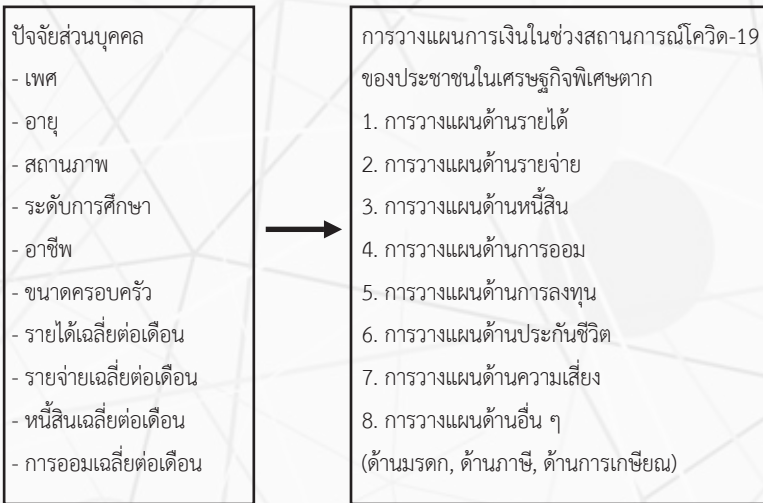
ดังนั้น ในการวางแผนทางการเงินในช่วงโควิด-19 จะต้องจัดทำแผน
การออมหรือลงทุนเพื่อให้เหมาะสมกับตัวเองอีกด้วย (อารีย์ แฝวสกุลพันธ์, 2559: 8)
นอกจากนั้นการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเงินช่วงโควิด-19 มี
ความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่
ความไม่แน่นอนในอาชีพ เศรษฐกิจมีความผันผวนสูง การแข่งขันในงานสูง
ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมเป็นลักษณะแบบปัจเจกบุคคลมีมากขึ้น
ความคาดหวังที่จะได้รับการดูแลจากคนในครอบครัวหรือลูกหลานมีน้อยลงอัน
ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต เนื่องจาก สถานการณ์ปัจจุบันซึ่งอยู่ช่วง
โควิด-19 ระบาดส่งผลให้ทุกหน่วยงาน ทุกกิจการ ทุกครัวเรือนได้รับผลกระทบ
ด้านการเงินเป็นอย่างมาก เนื่องจากเศรษฐกิจหยุดชะงัก เช่น การปิดกิจการ การโดน
ไล่ออก การโดนลดเวลาการทำงาน หรือหยุดการทำงานชั่วคราว รวมไปถึงการค้าขาย
กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศพม่าก็ลดน้อยลง เนื่องจากมาตรการป้องกัน
โควิด-19 ของจังหวัดตาก โดยห้ามมีการเข้า-ออก จะเห็นได้ว่าการเตรียม
ความพร้อมในระยะยาวส่งผลดีต่อสังคมโดยรวมและโดยเฉพาะการเตรียม
ความพร้อมในการวางแผนด้านการเงินจะช่วยให้ชีวิตในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉิน
หรือสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการเงินในระยะยาว เช่น ช่วงสถานการณ์โควิด-19
ระบาดแบบนี้ สามารถผ่านพ้นจากปัญหาทางการเงินได้บ้างไม่มากก็น้อย
ซึ่งหากประชาชนมีการวางแผนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้มีแนวทาง
ในการวางแผนทางการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องในช่วง
สถานการณ์ โควิด-19 เช่นนี้

ผู้วิจัยจึงเลือกทำวิจัยการวางแผนทางการเงินช่วงสถานการณ์โควิด-19
ของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงิน
ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชน และทำให้ทราบถึงการวางแผนและ
การจัดการทางการเงินด้าน รายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน การออม การลงทุน ประกันภัย
ความเสี่ยงและด้านอื่น ๆ ในช่วง สถานการณ์โควิด-19

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชน
ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ธนพร จันทร์สว่าง และ พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก (2561: 21) ให้ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดแนวทางการใช้เงินอย่างมีทิศทางให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินอย่างเหมาะสมกับรายได้ที่ได้รับ และเพื่อให้เกิดความมั่งคั่งทางเงินในอนาคต

ทิฆัมพร โคตรทัศน์ และคณะ (2553: 21) ให้ความหมายของการวางแผน

การเงินส่วนบุคคลไว้ว่า การวางแผนทางการเงิน (Financial Planning Efficiency) หมายถึง การจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินเป็นการล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางหรือกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของธุรกิจในอนาคต

โดยรา ผ่านเมือง (2560: 5) ได้กล่าวว่าการจัดระเบียบการเงินของคุณ โดยรู้จักการวางแผนรายรับและรายจ่ายให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากที่จะช่วยให้มีการวางแผนการเงินอย่างชาญฉลาด คือ การรู้จักหาเงิน การรู้จักออมเงิน การรู้จักใช้เงิน และการรู้จักทำให้เงินงอกเงย หากขาดทักษะข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้สมดุลทางการเงินสูญหายไปและในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาทางการเงิน

โดยกล่าวสรุป การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Financial Planning Efficiency) หมายถึง กระบวนการในการจัดการกับเงินของแต่ละบุคคลอย่างมีทิศทาง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการวางแผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ว่าประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ เป็นตัวกำหนดทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงินและมีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัยอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

1. แผนการออม หมายถึง บุคคลควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มีมากกว่าการฝากธนาคารไม่ว่าจะเป็นพันธบัตร สลาก สหกรณ์แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งแต่ละช่องทางในการออมก็จะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เช่น ความเสี่ยงและระดับผลตอบแทนที่รับมีความแตกต่างกันตามรูปแบบของแต่ละช่องทาง

2. แผนการลงทุน หมายถึง บุคคลจะต้องไม่ลืมกฎการกระจายความเสี่ยง เช่นเดียวกับการออม คือ เลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงในระดับที่รับได้แล้วศึกษาข้อดีข้อเสียของการลงทุนนั้นอย่างรอบด้าน เช่น ถ้าหากบุคคลไม่ยอมเผชิญหน้ากับความผันผวนที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะสั้น ก็ควรจะมุ่งลงทุนระยะยาวเพราะการลงทุนระยะยาวเป็นหลักของการลงทุนที่จะทำให้เงินของคุณงอกเงยได้อย่างยั่งยืน

3. แผนการบริหารหนี้ หมายถึง แผนนี้มีความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อปลดปล่อยภาระหนี้สิน โดยจะเริ่มต้นด้วยการที่คุณต้องรู้เรื่องหนี้ก่อนว่ามีหนี้รวมทุกประเภททั้งหมดเท่าไร เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ก่อนเดิม ต้องหยุดสร้างหนี้

ก่อนใหม่หรืออย่าสร้างหนี้เพิ่ม จัดลำดับความสำคัญของหนี้ที่ต้องเร่งชำระก่อนหลัง

4. แผนบริหารความเสี่ยง หมายถึง ไม่มีใครสามารถป้องกันความเสี่ยงทุก ๆ อย่างที่จะต้องเผชิญในชีวิตได้ แต่ก็มีหนทางที่จะสามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินได้ ซึ่งความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญ

ดังนั้นบุคคลจึงควรวางแผนบริหารความเสี่ยงไว้ด้วยโดยการทำประกันชีวิต เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้กับคนที่อยู่ข้างหลัง หรือสร้างความเสี่ยงทางการเงินให้กับครอบครัวที่เกิดจากการเกิดอุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย และความตาย ความเสี่ยงเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความสูญเสียทางการเงินเป็นอย่างมาก

5. แผนเกษียณ หมายถึง ด้วยเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ ทำให้มีการคาดการณ์ว่าในอนาคต อายุเฉลี่ยของคนไทยจะยืนยาวขึ้นไปอีก ทำให้บุคคลต้องวางแผนการเงิน เพื่อวัยเกษียณ เป็นการรับมือกับช่วงชีวิตที่ยาวขึ้นที่จะต้องใช้เงินมากขึ้น จึงต้องมีการวางแผนที่จะมีเงินเพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลในยามแก่ชราหรือในยามที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้การกำหนดจำนวนเงินทุนในอนาคต

6. วางแผนภาษีอากร หมายถึง มีผู้มีรายได้จำนวนมากวางแผนลดภาษีอย่างชาญฉลาด หลังจากที่พบว่า ส่วนใหญ่เสียภาษีมากเกินไปเกินเหตุอันควรเนื่องจากไม่ได้ทำการศึกษาล่วงหน้า สามารถลดหย่อนภาษีได้ไม่ว่าจะเป็นประกัน เงินผ่อนบ้าน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund) เป็นต้น

โดยกล่าวสรุป ประเภทของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ การวางทิศทางและการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินของบุคคล เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางแผนไว้และเกิดความมั่นคงการใช้ชีวิตทางด้านต่าง ๆ อย่างมีระเบียบแบบแผน

บทบาทและความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การบริหารการเงินเป็นที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับในชีวิตประจำวันส่วนบุคคลทุกคนและในทุกช่วงชีวิตของเขา มีผลกระทบต่อความมั่นคงของบุคคลและครอบครัวแล้วยังส่งผลต่อความมั่นคงต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ประโยชน์ของการบริหารการเงินบุคคลดังนี้

1. ให้บุคคลได้มีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง เป็นเรื่องของการจัดหารายได้ ค่าใช้จ่าย การเก็บออมไว้ตลอดจนการลงทุน เพื่อความมั่นคงและความผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัวของตนเอง

2. ส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต เช่น การใช้จ่ายเพื่อสุขภาพก็ดี การใช้จ่ายเพื่อพักผ่อนท่องเที่ยวก็ดี และยังได้มีโอกาสใช้เงินที่ตนอุตส่าห์ทำมาหาได้มาตลอดชีวิตให้เกิดผลจนคุ้มค่าอย่างแท้จริง เป็นต้น

3. การศึกษาวิชาการการบริหารการเงินส่วนบุคคล จะทำให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ทางการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planner) บุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางการวางแผนการเงินและการลงทุนของบุคคลโดยเฉพาะ สามารถให้คำแนะนำและช่วยวางแผนให้แก่ลูกค้าที่ต้องการลงทุนในสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นต้น

4. การศึกษาทางการด้านการบริหารการเงินบุคคล ยังเป็นรากฐานความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะเมื่อการบริหารการเงินของครัวเรือนได้ผลดีมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นเมื่อประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่สุขสบายก็เป็นการช่วยรัฐประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการสังคมลงไปได้ อีกทางหนึ่ง เป็นต้น (ชนพร จันทร์สว่าง และ พิเชษฐ มุสิกโปดก, 2561: 20-21)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพัตรา จันทนะศิริ (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การบริหารเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562” ผลการศึกษาพบว่า การบริหารเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพของครอบครัวสมรส จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุการทำงานส่วนใหญ่ 16-25 ปี และรายได้เฉลี่ย 15,001-20,000 บาท ซึ่งมีความเห็นในด้านปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทย วิธีในการดำเนินชีวิตของแต่ละคน กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการเงินและการลงทุน และสิทธิประโยชน์ทางภาษี มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมากที่สุด ส่วนใหญ่ทำการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลฐานะทางการเงิน และป้องกันไม่ให้เกิดหนี้สินที่มากเกินไป ความสามารถในการชำระหนี้กรอบระยะเวลาที่กำหนดในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นระยะกลาง (ระยะเวลา 1 ถึง 5 ปี) มีรูปแบบคือเน้นความมั่นคงทางการเงิน และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล คือ

ครอบครัว และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในด้านช่องทางการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้านวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ธนพร จันทร์สว่าง และ พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล” ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ 3,001 – 5,000 บาท และแหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้จาก กยศ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับแรก คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกคือ สามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับมาก อันดับสอง คือ ด้านวัตถุประสงค์การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.95 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ ข้อ 1. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก และอันดับสาม คือ ด้านรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.91 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก คือ ข้อ 1. นักศึกษามีรูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อเน้นความมั่นคงทางการเงินค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ชฎาพร คุณชื่น (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลวิจัยบางส่วนพบว่า ผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินโดยรวม ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและเพศหญิง ต่างมีความต้องการที่จะมีการวางแผนทางการเงินเหมือนกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุต่างกัน มีผลต่อการวางแผนทางการเงินต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาชีพต่างกัน มีผลต่อการวางแผนทางการเงินที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การศึกษาต่างกันมีผลต่อการวางแผนทางการเงินต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และประชากรในเขตกรุงเทพมหานครมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง

ไอยรา ผ่านเมือง (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การวางแผนและการจัดการทางการเงินของแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีการหย่าร้าง ในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า แม่เลี้ยงเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร มีทักษะการบริหารจัดการการเงิน โดยเริ่มจากประเมินฐานะการเงินของตน เพื่อให้ทราบถึงสถานะการเงิน ค่าใช้จ่ายที่ต้องรับผิดชอบทั้งหมด และกำหนดเป้าหมายในชีวิตเพื่อให้มีจุดมุ่งหมายและเป็นแรงบันดาลใจในการเก็บออม แม่เลี้ยงเดี่ยวทำรายรับ-รายจ่าย โดยจดบันทึกและคำนวณค่าใช้จ่ายรวมในแต่ละวัน เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้จ่าย และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีเงินเหลือเก็บ มีการหารายได้เสริม เพื่อให้มีรายรับเพิ่มขึ้นจากอาชีพหลัก เช่น หารายได้เสริมจากการขายสินค้าออนไลน์ รับสอนพิเศษ เป็นวิทยากรในเรื่องที่ตนเองถนัด ทำให้รายรับมากพอที่จะเลี้ยงดูบุตรและครอบครัว นอกจากนี้ยังมีการวางแผนซื้อสินทรัพย์ ซื้อประกันชีวิต ปัญหาและอุปสรรคที่แม่เลี้ยงเดี่ยวต้องเผชิญ คือ มีภาระที่เพิ่มขึ้นทั้งค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายของบุตร ทำให้รายได้ไม่เพียงพอ ขาดทักษะเชิงลึกเกี่ยวกับการวางแผนการเงินที่เหมาะสม อีกทั้งแม่เลี้ยงเดี่ยวมีพฤติกรรมการใช้จ่ายกับสินค้าฟุ่มเฟือยให้กับตนเองและบุตร ด้านการแก้ไขปัญหา แม่เลี้ยงเดี่ยวศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในยุคปัจจุบัน และตั้งเป้าหมายทางการเงินที่สามารถทำได้อย่างชัดเจนเพื่อความมั่นคงในอนาคต โดยมีการวางแผนในระยะสั้นและระยะยาวให้สอดคล้องกับรายรับของตน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก จำนวนทั้งสิ้น 313,793 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก, 2562) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้สูตรของ Yamane

(1973) ที่ระดับความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นร้อยละ 5 (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555: 146) ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญหรือแบบสะดวก จากประชากรในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน หนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน และการออมเฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้สิน ด้านการออม ด้านการลงทุน ประกันชีวิต ด้านความเสี่ยง ด้านอื่น ๆ (ด้านมรดก, ด้านภาษี, ด้านการเกษียณ) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของ Likert 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนสวัสดิการที่ได้จากรัฐบาล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของ Likert 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมรวมแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก
3. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในข้อความคำถามเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข การหาค่า IOC

เพื่อให้เกิดความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. จัดทำแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด เก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ จากกลุ่มตัวอย่างในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก

5. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับ แล้วนำไปประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ซึ่งเป็นการหาค่าทางสถิติพื้นฐานเพื่อแสดงการกระจายของค่าตอบหรือความคิดเห็น และอธิบายลักษณะของข้อมูลในเบื้องต้นโดยใช้การหาจำนวน ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ทั้งนี้เพื่อนำมาสรุประดับความคิดเห็นโดยรวมแต่ละด้าน ซึ่งจะใช้ในการทดสอบตัวแปรต่อไป

2. แบบประเมินการวางแผนทางการเงินของแบบเลือกตอบ 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดแบบส่วนประเมินค่า (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

ผลการศึกษา

การศึกษาการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.00 มีอายุระหว่าง 22-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.00 สถานภาพ โสด คิดเป็นร้อยละ 58.25 และส่วนใหญ่สมาชิกในครอบครัว มี 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 23.75 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระ/รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 22.25 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.00 รายใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.75 การออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 71.25 และหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

คิดเป็นร้อยละ 54.50 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักภาษี คิดเป็นร้อยละ 73.50 ส่วนใหญ่รู้จักภาษีหัก ณ ที่จ่าย คิดเป็นร้อยละ 54.25 สำหรับการวางแผนทางการเงินก่อนเกิดสถานการณ์โควิด-19 มีการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 มีการวางแผนทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 76.25 การเปรียบเทียบสถานะทางการเงินหลังเกิดสถานการณ์โควิด-19 พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนมีการออมเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 60.75 รายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 53.00 หนี้สินลดลง คิดเป็นร้อยละ 52.75 และรายจ่ายลดลง คิดเป็นร้อยละ 44.75

สำหรับผลการวางแผนทางการเงิน พบว่า การวางแผนทางการเงินในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 3.38$) ด้านหนี้สิน ($\bar{X} = 3.28$) ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.19$) ด้านการออม ($\bar{X} = 3.08$) ด้านความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.08$) ด้านอื่น ๆ (ด้านภาษี, ด้านการเกษียณ, ด้านมรดก) ($\bar{X} = 2.86$) ด้านการลงทุน ($\bar{X} = 2.82$) และด้านประกันภัย ($\bar{X} = 2.67$)

การวางแผนสวัสดิการที่ได้รับจากรัฐบาล พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนได้รับสวัสดิการจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 78.50 และประชาชนที่ไม่ได้รับสวัสดิการจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 21.50 โดยสวัสดิการที่ประชาชนได้รับจากรัฐบาลมีดังนี้ โครงการราชนະ คิดเป็นร้อยละ 34.50 โครงการคนละครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 31.75 บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ คิดเป็นร้อยละ 20.00 โครงการเราารักกัน ม.33 คิดเป็นร้อยละ 12.25 มาตรการเยียวยาเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 6.25 เบี้ยคนชรา คิดเป็นร้อยละ 2.50 โครงการเราที่ไปด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 1.75 โครงการชิมช้อปใช้ คิดเป็นร้อยละ 1.00 โครงการชอปดีมีคืน คิดเป็นร้อยละ 0.75 เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด คิดเป็นร้อยละ 0.50 และเบี้ยผู้พิการ คิดเป็นร้อยละ 0.25 เป็นต้น

เมื่อประชาชนได้รับสวัสดิการจากรัฐบาลส่วนใหญ่ได้มีการวางแผนการใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 75.75 สวัสดิการที่รัฐบาลให้กับประชาชนส่วนใหญ่ ประชาชนที่เห็นว่า มีประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 84.00 และเห็นว่าสวัสดิการจากรัฐบาลไม่มีประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 16.00 สำหรับช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมาประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าสวัสดิการจากรัฐบาลช่วยเหลือประชาชนได้ คิดเป็นร้อยละ 73.75 และไม่สามารถช่วยเหลือได้ คิดเป็นร้อยละ 26.25 ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต้องการ ให้มีโครงการต่าง ๆ เหล่านี้ดำเนินการต่อจนกว่าสถานการณ์โควิด-19 จะดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 81.25 สำหรับประชาชนที่เห็นด้วยกับสวัสดิการจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 77.75 และไม่เห็นด้วย คิดเป็น ร้อยละ 22.25

สวัสดิการจากรัฐบาลส่วนใหญ่ประชาชนที่ได้รับมีการออมลดลง คิดเป็นร้อยละ 68.75 มีรายจ่ายเท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 64.25 และมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 39.00

อภิปรายผล

จากการสรุปการวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษตาก ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

ด้านรายได้ พบว่า การวางแผนทางการเงินในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนได้มีความตระหนักมากยิ่งขึ้นถึงการวางแผนรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 รองลงมา คือ ประชาชนมีการวางแผนหารายได้เสริมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน ประชาชนมีการวางแผนรายได้สำหรับใช้จ่ายประจำวันในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนรายได้และในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากรายได้ประจำเช่น เงินโบนัส เงินค่าล่วงเวลา (OT) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของธนากรกรศรีอยุธยา (2563) ว่า ควรจะมีเงินเตรียมไว้อย่างน้อย 6-12 เดือนของค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน เมื่อในกรณีที่ทำให้รายได้เราหยุดชะงัก เราจะได้มีเงินสำหรับการใช้จ่าย เพื่อปรับตัวได้โดยไม่เดือดร้อน ซึ่งในช่วงสถานการณ์โควิด-19 แบบนี้ จะเห็นได้ว่าการประกาศ Lock Down ไม่ถึง 1 เดือน ก็ส่งผลกระทบต่อหลายคน แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนเลยว่าการจัดการทางการเงินไว้ไม่เพียงพอ

ด้านรายจ่าย พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษตาก ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนได้มีการวางแผนค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ ประชาชนมีการวางแผนค่าใช้จ่ายไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ประชาชนมีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้สามารถใช้จ่ายได้อย่างเพียงพอในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนการใช้จ่ายเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต และประชาชนมีการแยกรายการค่าใช้จ่าย

และจัดบันทึกเพื่อวางแผนอย่างสม่ำเสมอในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอโยรา ผ่านเมือง (2560: 47) พบว่า การทำรายรับ-รายจ่าย โดยจัดบันทึกและคำนวณค่าใช้จ่ายรวมในแต่ละวัน เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้จ่าย และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีเงินเหลือเก็บ และตั้งเป้าหมายทางการเงินที่สามารถทำได้อย่างชัดเจนเพื่อความมั่นคงในอนาคต โดยมีการวางแผนในระยะสั้นและระยะยาวให้สอดคล้องกับรายรับ-รายจ่ายของตน

ด้านหนี้สิน พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนไม่เพิ่มภาระหนี้สินที่ไม่จำเป็น รองลงมา คือ ประชาชนมีการวางแผนเตรียมความพร้อมในการชำระหนี้สินหลังสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนเตรียมความพร้อมในการชำระหนี้สินหลังสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนคิดว่าสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของตัวเองลดลง ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนจัดการกับหนี้สินที่มีอยู่ และในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนในการสร้างภาระหนี้สินให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของตนเอง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา จันทนะศิริ (2563: 57) พบว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลฐานะทางการเงิน และป้องกันไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไปเกินความสามารถในการชำระหนี้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นระยะกลาง (ระยะเวลา 1 ถึง 5 ปี) มีรูปแบบ คือ เน้นความมั่นคงทางการเงินเพื่อเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้

ด้านการออม พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการออมไว้เพื่อใช้ในอนาคต รองลงมา คือ ประชาชนมีการออมเงินจากรายได้เป็นประจำทุกเดือน ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนได้มีการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการออมเงินเป็นประจำ ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการออมเงินและเพิ่มจำนวนเงินออมให้มากขึ้นตามความสามารถในการหารายได้ของตัวเอง และในช่วงสถานการณ์

โควิด-19 ประชาชนมีการออมเงินในหลากหลายช่องทางได้อย่างเหมาะสม เช่น ฝากประจำฝากออมทรัพย์ สลากออมสิน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพล สมวรรณ และ อภิเทพ แซ่ไคว่ (2560: 6) พบว่า พนักงานบริษัทเอกชน จะฝากเงินกับสถาบันการเงิน มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,001 – 5,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม ด้านลักษณะการออม ด้านผลตอบแทน และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชน ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ส่วนใหญ่จะออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ ออมเพื่อเกษียณอายุ และออมเพื่อลงทุน ตามลำดับ

ด้านการลงทุน พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทุก ๆ ครั้งก่อนการลงทุน รองลงมา ประชาชนมีการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากหรือน้อยเพียงใด (การลงทุนของท่านสามารถคืนหน่วยลงทุนให้กลับมาเป็นเงินสดได้ทันทีเมื่อต้องการใช้จ่าย) ประชาชนได้มีการวางแผนเพื่อจะลงทุนประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้นหลังสถานการณ์โควิด เช่น ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนได้มีการลงทุนในประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากการฝากเงิน เช่น อสังหาริมทรัพย์ หุ้น พันธบัตร ทองคำ เป็นต้น ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนพิชญณ์ โกวิทวิชานนท์ (2559: 2) พบว่า การวางแผนทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การวางแผนการลงทุนคือการวางแผนจัดสรร เงินทุนเพื่อไปลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงของสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ อัตราผลตอบแทนที่จะได้รับ เป้าหมายและระยะเวลาในการลงทุน การลงทุนเพื่อการศึกษาของบุตร และการวางแผนการลงทุนเพื่อการเกษียณ

ด้านประกันภัย พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ก่อนช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการซื้อด้านประกันภัยด้านต่าง ๆ เป็นประจำอยู่แล้ว เช่น ประกันชีวิต

ประกันอุบัติเหตุ ประกันสุขภาพ ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนซื้อ ประกันภัยเพื่อใช้เป็นหลักประกันในการดำเนินชีวิต ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนคิดว่าอัตราค่าเบี้ยประกันมีความเหมาะสมกับความคุ้มครองของตนเอง และประชาชนมีการวางแผนการซื้อประกันภัยหลังจากสถานการณ์โควิด-19 เพื่อป้องกันสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของสุขใจ น้ำผุด, อนุชานฎ เจริญจิตรกรรม และ สมนึก วิวัฒน์ (2557: 168) การทำประกันชีวิตจะช่วยให้ผู้เอาประกันและครอบครัวของผู้เอาประกัน อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดู ของเขาได้มีหลักประกันในการดำเนินชีวิตที่มั่นคง แน่นนอนแม้ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นแก่เขาก็ตามผู้ที่อยู่ในความอุปการะของเขาจะไม่เดือดร้อนเพราะจะได้รับเงินจำนวนหนึ่งที่มากพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตต่อไปยังผาสุก สำหรับตัวผู้เอาประกันเองถ้าเขามีชีวิตยืนยาว เวลาสัญญาครบกำหนด แล้วเขาจะรับเงินออกมากลับคืนมาพร้อมทั้งดอกเบี้ย หรือเงินปันผล ซึ่งจำนวนเงินนี้สามารถนำมาเป็นกองทุนใช้จ่ายในยามชราหรือเพื่อโครงการอื่น ๆ ที่เขาต้องการได้

ด้านความเสี่ยง พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง ประชาชนส่วนใหญ่มีการกำหนดงบรายรับ-รายจ่ายในแต่ละเดือนเพื่อลดความเสี่ยงทางการเงิน รองลงมา ประชาชนมีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงทางการเงินที่มาพร้อมกับสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงทางการเงินที่มาพร้อมกับสถานการณ์โควิด-19 ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการวางแผนทางการเงินที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน ประชาชนมีการปรึกษาด้านการวางแผนทางการเงินภายในครอบครัวเป็นประจำเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากในช่วงสถานการณ์โควิด-19 และในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการกระจายความเสี่ยงในด้านการวางแผนทางการเงิน เช่น การออม การเก็บเงินสด สำรองการลงทุนในประเภทต่าง ๆ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ ธนากรกรุงศรีอยุธยา (2563) คือ โควิด-19 ที่กำลังระบาดอยู่ ณ เวลานี้ก็เป็นเพียงอีกหนึ่งตัวอย่างของเหตุไม่คาดฝันที่เกิดขึ้นเท่านั้น เราไม่มีทางรู้ว่าเหตุการณ์ไม่คาดฝันในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นอีกเมื่อไหร่ จะมาอีกในรูปแบบไหน และความรุนแรงที่กระทบกับตัวเรามากน้อยขนาดไหน แต่สิ่งที่เรา

ทำได้ก็คือ เตรียมตัวรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเหล่านี้ให้ได้มากที่สุด การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการวางแผนการเงิน เรื่องการลงทุนทำให้เงินออกเอยเป็นสิ่งที่ดีและจำเป็น แต่เราต้องรู้จักการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ดีกว่าเสมอ

ด้านอื่น ๆ (ด้านภาษี, ด้านการเกษียณ, ด้านมรดก) พบว่า การวางแผนทางการเงินของประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง ประชาชนส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินด้านภาษี รองลงมา ประชาชนมีความตระหนักถึงการวางแผนทางการเงินด้านอื่น ๆ (ด้านภาษี ด้านการเกษียณ ด้านมรดก) หลังเกิดสถานการณ์โควิด-19 มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับวิจัยของธนิดา จิตรน้อมรัตน์ (2559: 14) การเรียนรู้การวางแผนการแยกหน่วยภาษีและการกระจายเงินได้ การเพิ่มค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมายและการเลือกเสียภาษีในอัตราที่ต่ำกว่า เพื่อให้ประชาชนสามารถประหยัดภาษีที่ต้องชำระได้

ข้อค้นพบ / องค์ความรู้ใหม่

1. ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีรายได้น้อยลง ควรพิจารณาและหาทางแก้ไขปัญหาโดยการวางแผนหารายได้เสริมอื่น ๆ เช่น การขายของออนไลน์ เพื่อเป็นช่องทางในการหารายได้เพิ่มในช่วงสถานการณ์โควิด-19

2. ประชาชนมีการแยกรายการค่าใช้จ่ายและจัดบันทึกเพื่อวางแผนอย่างสม่ำเสมอในช่วงสถานการณ์โควิด-19 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรพิจารณาและแก้ไขปัญหาโดยการให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักให้ได้รับรู้ถึงความสำคัญของการแยกรายการค่าใช้จ่ายและการจัดบันทึก เช่น โหลดแอปพลิเคชันเพื่อช่วยจัดบันทึกทันทีหลังจากมีการใช้จ่ายในแต่ละครั้ง

3. ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนมีการวางแผนในการสร้างภาระหนี้สินให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรพิจารณาและแก้ไขปัญหาโดยการที่ประชาชนไม่ควรสร้างหนี้สินในช่วงสถานการณ์ที่วิกฤติแบบนี้ และควรรู้จักขีดความสามารถในการชำระหนี้ของตนเอง เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้ตัวเอง

ข้อเสนอแนะ

1. การทำวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาแก่กลุ่มประชาชนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก จึงควรขยายขอบเขตพื้นที่ของการศึกษาวิจัยด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงการวางแผนทางการเงินที่ครอบคลุมประชากรและหลากหลายมากขึ้น และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้และปรับปรุงให้เหมาะสมกับบุคคลในแต่ละพื้นที่ได้ยิ่งขึ้น
2. ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วย เพื่อให้สามารถอธิบายผลการวิจัยในเชิงสาเหตุให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กนกพล สมวรรณ และ อภิเทพ แซ่โค้ว. (2560). พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 1(1), 1-9. <http://journalgrad.ssu.ac.th/index.php/issue14/article/view/1152>
- ชฎาพร คุณชื่น. (2559). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร. <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mmm24-2/6014133132.pdf>
- ทิฆัมพร โคตรทัศน์ และคณะ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการวางแผนทางการเงินกับความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจยานยนต์ อุปกรณ์ขนส่งและการบำรุงรักษาที่ได้รับการรับรอง ISO 9000 ในประเทศไทย. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. http://www.acc.msu.ac.th/newsEventAcc-biz/Event/Up_journal/Journal4_id24.pdf
- ธนพร จันทร์สว่าง และ พิเชษฐ์ มุสิกโปดก. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม. [การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม]. <https://shorturl.asia/UJCzB>

- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2563). *กรุงศรีเผยกลยุทธ์ธุรกิจปี 2563 มุ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงธุรกิจเงินในยุคดิจิทัล*. <https://shorturl.asia/6LT3X>
- ชนิดา จิตรน้อมรัตน์. (2559). การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้องทำอย่างไร. *สุทธิปริทัศน์*, 30(95), 13-29. <https://shorturl.asia/f6Gnp>
- นิพิพิชฌน์ โกวิทวณิชกานนท์. (2559). *การวางแผนการลงทุนส่วนบุคคล*. <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85939/bth7.pdf>
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 10). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุขใจ น้าฟูต, อนุชานฎา เจริญจิตรกรรม และ สมนึก วิวัฒน์. (2557). *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพัตรา จันทนะศิริ. (2563). การบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 22(1), 47-60. <https://so03.tcithaijo.org/index.php/msaru/article/download/238308/165486/>
- อารีย์ แก้วสกุลพันธ์. (2559). การวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของอาจารย์ไทยในสถานศึกษาเอกชนระดับอุดมศึกษาฝั่งธนบุรี. *วารสารวิจัยกาละลองคำ*, 10(1), 27-37. <http://webopac.lib.buu.ac.th/catalog/ArticleItem.aspx?JMarclD=j00160167>
- ไอยรา ผ่านเมือง. (2560). *การวางแผนและการจัดการทางการเงินของแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีภรรยาร้าง ในเขตกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. <http://ithesisir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1661/1/58602334.pdf>
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก. (2562). *ประชากรในเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก*. <http://www.takpao.go.th>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.